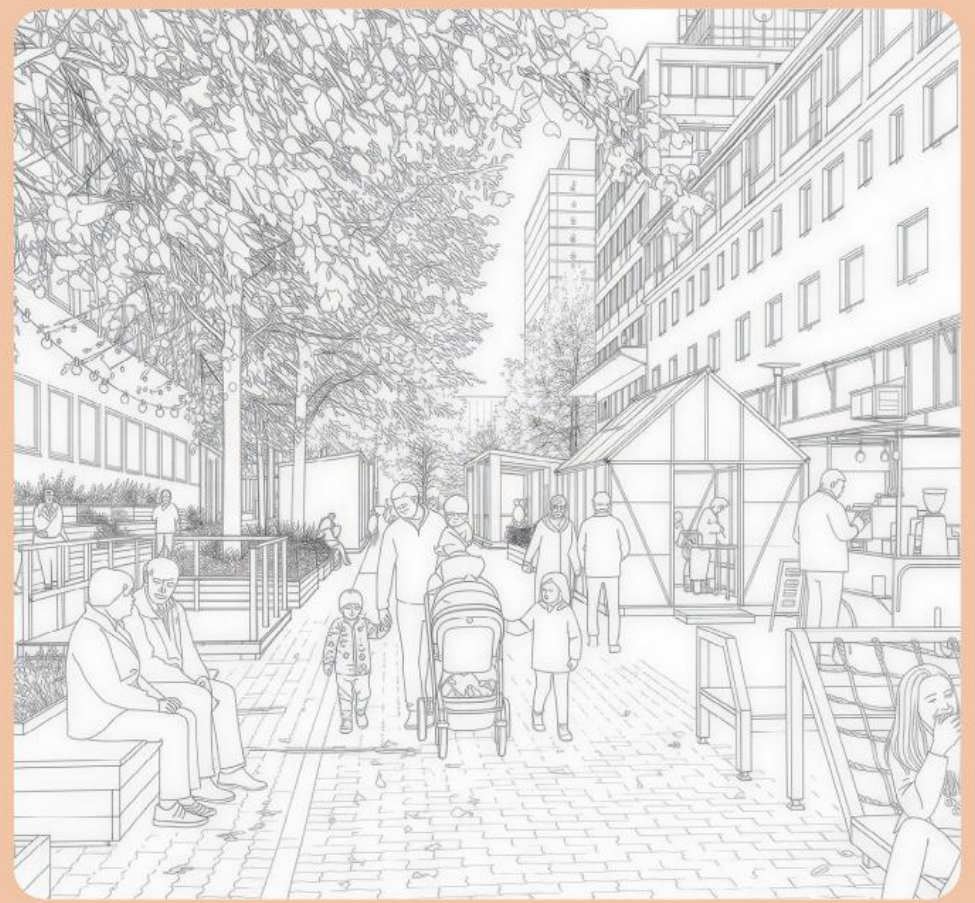
Social hållbarhet i den byggda miljön

Trädgårdsgatan och Morö Backe centrum

Skellefteå kommun

TENGBOM

2026-01-21

Socialt hållbar livsmiljö

Hälsofrämjande

Fokus: Utformning av miljöer som stödjer fysisk och mental hälsa. Det innebär tillgång till dagsljus, god luftkvalitet, naturliga material och miljöer som uppmuntrar till rörelse och återhämtning. Arkitektur som bidrar till trygghet, tillit och trivsel.

Nyckelaspekter: Hälsa, trygghet och tillit.

Rättvis

Fokus: Gestaltning av byggnader och platser som är tillgängliga och rättvisa för alla. Detta innebär att designen främjar jämlikhet och att alla känner sig välkomna oavsett bakgrund eller behov.

Nyckelaspekter: Jämlikhet och jämställdhet.

Inkluderande

Fokus: Processer som stärker inkludering och mångfald genom olika perspektiv. Arkitektur som bidrar till gemenskap som varierade mötesplatser och inkluderande stadsrum.

Nyckelaspekter: Mångfald, inkludering och gemenskap.

ORGANISATION

Beställare
Sebastian Olofsson, förvaltningschef, samhällsbyggnad.

Styrgrupp
Harriet Wistemar, stadsarkitekt, fysisk planering, ordförande.

Lars Hedqvist, planeringschef, samhällsutveckling.

Helena Maide, verksamhetschef plan, fysisk planering.

Karin Degerfeldt, avdelningschef, samhällsutveckling.

Patrik Larsen, mark- och exploateringschef, samhällsutveckling.

Helena Renström, projektchef, Society Expo 2026.

Carola Fallgren, Arctic Design Center Region Västerbotten.

Projektledare
Ulrika Signal, planeringsarkitekt, Tengbom.

Projektgrupp
Simon Markusson, samhällsutveckling.

Stella Karagianni, plan.

Frida Feil, plan.

Viktoria Backlund, mark och exploatering.

Enar Nordvik, Bygglov.

Michaela Bondesson, Society Expo 2026.

Elsa Karlberg, Gata och park.

Stina Vesterberg, specialist, Tengbom.

Delprojektgrupp Morö Backe
Berit Wihlborg, Kultur och Fritid.

Malin Fjellström Lassi, styrelseledarmot, Morö Backe 4H.

Catarina Holmer, förvaltare Sveafastigheter.

Anna Porseby, förvaltare Sveafastigheter.

Jennie Argerich, hållbarhetschef Sveafastigheter.

Delprojektgrupp Trädgårdsgatan
Viktor Nordlund, Nordvestor.

Julia Åshjelm, Nordvestor.

Maria Rautio, Visit Skellefteå, BID.

Johan Lång, DIÖS.

Johanna Olofsson, DIÖS.

Jenny Forssell, DIÖS.

Tengbom
Lovisa Markus, arkitekt, Tengbom.

Anna Valman, landskapsarkitekt, Tengbom.

Christian Madsen, arkitekt, Tengbom.

Referensgrupp
Politiker
Annamaria Hedlund, ordförande i bygg- och miljönämnden.

Daniel Sjögren, ordförande i kulturnämnden.

Marie Bergslycka, ordförande i fritidsnämnden.

Tjänstepersoner
Förebygganderådet.

Kommunala Pensionärsrådet.

Kultur och fritidskontoret.

Mark och exploatering.

Plan.

Samhällsbyggnad.

- Fysisk planering: Bygg och Plan.
- Gator och parker.

Socialkontoret.

Support och lokaler.

Utbildning- och arbetsmarknad.

Byggaktörer
Kurt Nyström, Contractor.

Johan Lång, affärschef DIÖS.

Christofer Boman, HSB.

Lisa Nilsson, hållbarhetsutvecklare, SKEBO.

Övriga
Viktoria Wistemar, Hej Främling (numera Röda korset).

William Grenholm, Riksidrottsförbundet SISU Västerbotten.

Louise Renström, Riksidrottsförbundet SISU Västerbotten.

Niklas Lindmark, Riksidrottsförbundet SISU Västerbotten.

Annelie Nilsson, Riksidrottsförbundet SISU Västerbotten.

Foton är av Tengbom om inget annat anges.

Social hållbarhet i byggd miljö

- Anpassa och vidareutveckla metodik för att bland annat koppla till ekonomiska värden
- Genomföra en workshopserie för att öka kunskap och skapa samsyn
- Arbeta med olika pilotprojekt för att använda metodiken och utvecka metoden.
- Utveckla prototyper i fullskala, exempelvis en mötesplats, park, bostadsgård, temalekplats och /eller paviljong.

ANALYS

- Befintliga kvaliteter och värden
- Utmaningar
- Knäckfrågor

MÅLBILD

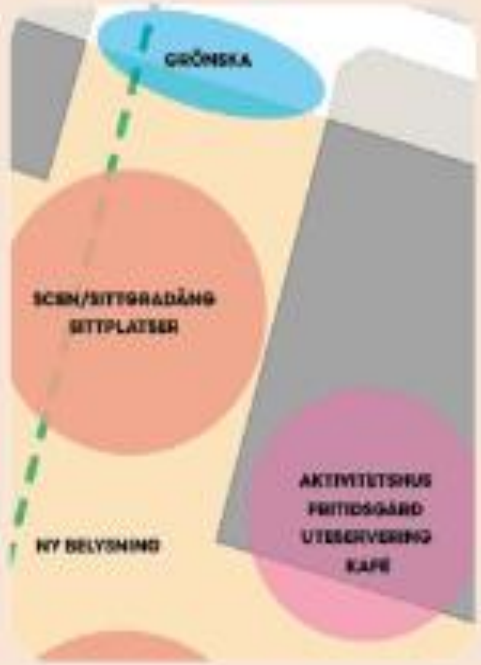
- Den korta versionen av det vi vill uppnå
- Platsspecifik
- Hållbar över tid

STRATEGIER

- Koppling mellan vision och genomförande
- Konkreta strategier för att uppnå givna kvaliteter

STRATEGISKA LÖSNINGAR

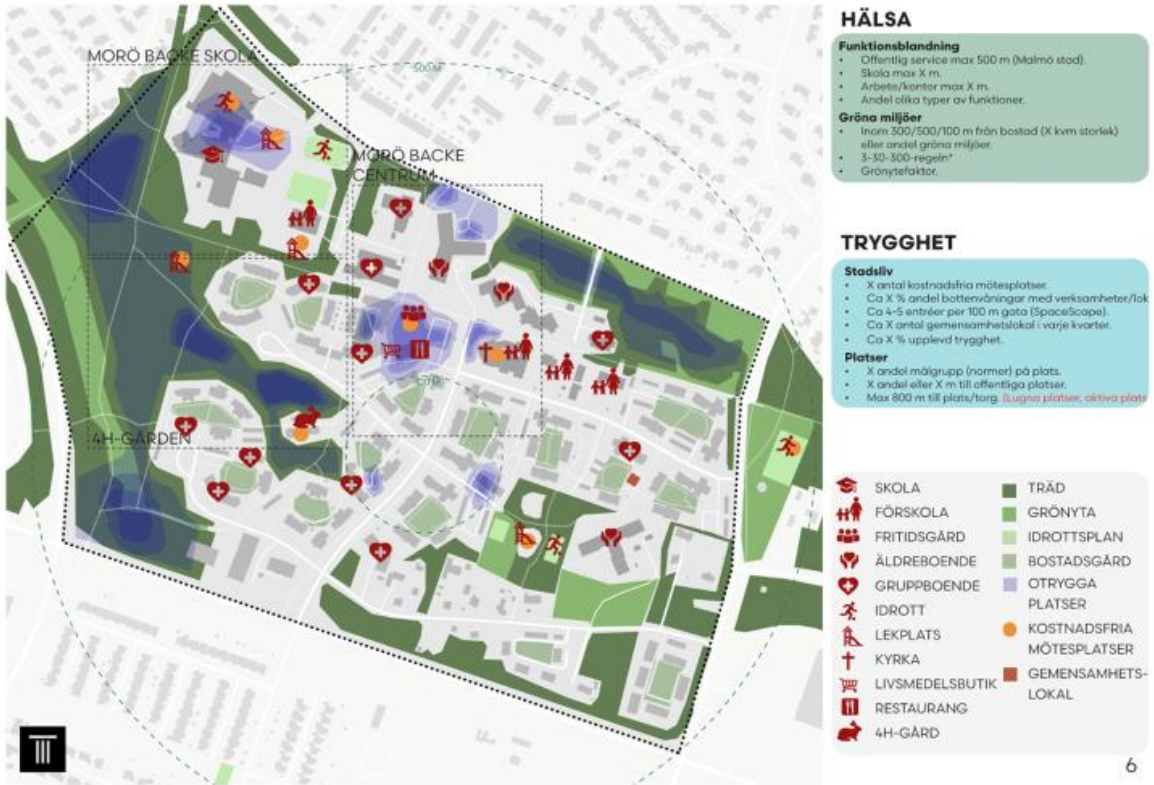

- Lösningar som kräver extra fokus för att uppnå målbilden

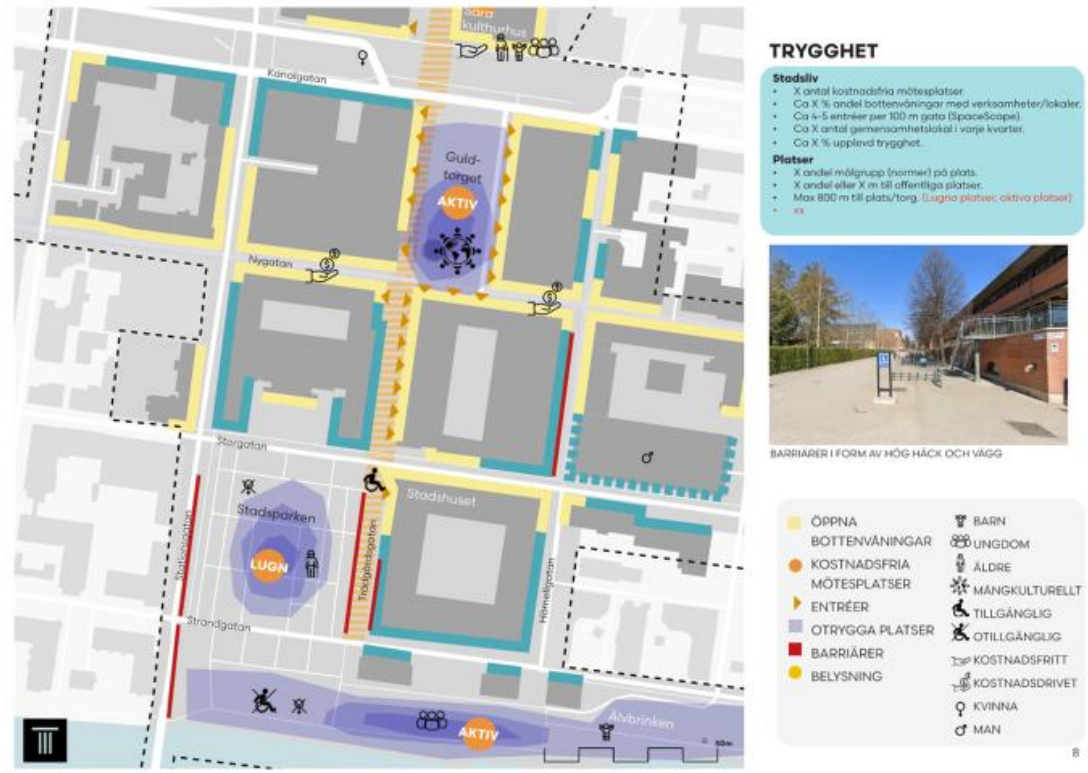
Utvecklingsplanen är utformad med värdedriven stadsutveckling som metod. Det innebär att förslaget har en tydlig röd tråd från vision till genomförande.

Pilotprojekt – Analys, målbild och lösningar

Morö Backe
Kommunen och Sveafastigheter

Trädgårdsgatan
Kommunen och Nordvestor

Skellefteå kommun TENGBOM

100 M
Skola
Förskola
Fritidsgård
Vårdcentral
Äldreboende
Gruppboende
Idrott
Lekplats
Kyrka
Livsmedelsbutik
Restaurang
4H-gård
Träd
Grönyta
Idrottsplan
Bostadsgård
Otrygga platser

VÄRDEDRIVEN STADSUTVECKLING **Sociala värden**	**ANALYS** • Kvaliteter och värden • Utmaningar • Knäckfrågor	**MÅLBILD** • Den korta versionen av det vi vill uppnå • Platsspecifik • Hållbar över tid	**STRATEGISKA LÖSNINGAR** • Delprojekt/lösningar som kräver extra fokus för att nå målbilden	**Målgrupp och Rättighets-område**
HÄLSA **Funktionsblandning** **Gröna miljöer**	+ Närhet till skola och fritidsgård på torget. - Litet serviceutbud. + Närhet grönska och skogsområden. + Gröna bostadsgårdar.	• Mer bebyggelse och ökad funktionsblandning samt större variation av gröna miljöer.	• Funktioner för kultur och fritid på torget. • **Ny bostadsbebyggelse.** • Träd, odling och sittplatser. • Utveckling av stadspark. • **Blompromenad i skogen.**	
TRYGGHET **Stadsliv** **Platser**	+ Kostnadsfria mötesplatser ex Loftet, 4H-gården. - Få öppna bottenvåningar och entréer mot gata. + Fyra kvartersgårdar. - Flera otrygga platser (torget, skogen, undergångar).	• Fler kostnadsfria och trygga mötesplatser med olika karaktär.	• Utveckling av torg och Aktivitetshus (Loftet). • **Ny bebyggelse (med entréer mot gata).** • Belysning på otrygga platser och gallring av skog. • Aktivitetsplatser ex 4H-gård, utegym, klätterbana. • Marknadsplats för loppis och handel.	
GEMENSKAP/TILLIT **Skala och omfattning** **Bostadsgård/plats/gata**	+ Mänsklig skala och mindre bostadsenheter. + Låg exploateringsgrad (E-tal 0,2-0,4). + Stora gårdar. - Få funktioner för vistelse på gårdar.	• Ökad täthet och möjlighet till utevistelse och gemenskap.	• **Förtätning med ny bostadsbebyggelse.** • Boulebana vid äldreboendet. • Upprustade bostadsgårdar med fler sittplatser, grill och närlek.	
JÄMSTÄLLDHET **Mobilitet** **Tillgänglighet**	+ Närhet till stadsbuss (400 m). - Långt till regionbuss (4 km). + Stor andel parkeringsplatser. - Ingen bilpool eller cykelpool. + Arbetsplatser inom vård och utbildning.	• Stärkta stråk för gång- och cykeltrafik och ökad blandning av arbetsplatser.	• Bilfritt Mörö Backe torg. • **Effektivisera bilparkering.** • **Nya gator och kopplingar mot bl a Höjdgatan.** • Bilpool och cykelpool. • **Nya arbetsplatser på torget (co-working).**	
JÄMLIKHET **Bostäder** **Fritid och kultur**	- Stort antal hyresrätter (86%). - Få lekplatser per barn och i anläggningar behov av upprustning. + Fotbollsplan och tennisplan. + Konstverket Livsvatten på Moröbacke torg.	• Ökad blandning av upplåtelseformer och mer plats för lek, rörelse och kultur.	• **Fler boendeformer (bostadsrätter och radhus).** • Mindre andel gruppboenden. • Motionsslinga med aktivitetsplatser t ex utegym. • Scen för kultur på Moröbacke torg.	
MÅNGFALD **Befolkning/målgrupp** **Platsens identitet**	- Hög andel socialt utsatta människor. - Låg andel förvärvsarbetande och låg inkomstnivå. - Stor andel utrikesfödda. - Brottslighet.	• Stärkt socioekonomi, fler trygga miljöer för kvinnor och utvecklad områdesidentiet.	• **Andra boendeformer som stärker socioekonomin.** • Mötesplatser med fokus på bland annat kvinnor, exempelvis aktivitetshuset, odlingslotter och blompromenad.	
INKLUDERING **Ekonomi** **Dialog och lokal samverkan**	+ Utveckling av 4H-gården med djur och praktikplatser (Kommun, Sveafastigheter). + Initiativ "Fika med din granne" (Sveafastigheter). + Trygghetsvandring (Kommun, Hyresgästföreningen).	• Lokal samverkan med fokus på socioekonomi samt medverkan och dialog på Society Expo 2026.	• Fortsättning projekt på 4H-gården (praktikplatser). • Trygghetsmätning och trygghetslänkande lån. • Prototyp för social hållbarhet och aktiviteter på torget under SE26. • Öppet hus på 4H-gården under SE26.	

Fokuserande områden

Fetstilt - Läsningar på lång sikt

IDROTT
LEK IDROTT
LEK
GRILL
UTE-GYM
KLÄTTER-BANA
BLOM-PROMENAD
RADHUS/ SMÅHUS
ODLING
4H-GÅRD KAFÉ
TORG
PARK
LEK
SNÖLEK
RADHUS/ SMÅHUS
ODLING
RADHUS/ SMÅHUS
STADSDELS-PARK
ODLING
Ny bebyggelse (flerbostadshus)
Ny bostadsgård
Odling
Förstärkt/nytt gårdsrum
Befintlig aktivitetsplats
Ny aktivitetsplats
Befintlig cykelväg
Ny bilväg
Motionsslinga/ridspår/ skidspår
Nytt skidspår

MORÖ BACKE CENTRUM MÅLBILD

"Morö Backe centrum är en levande och barnvänlig stadsdel där gemenskap, inkludering och möten står i centrum. Här skapas trivsel genom trygga miljöer, grönska och möjligheter till en aktiv fritid för olika generationer."

Visionsskiss över hur Moröbacke torg kan se ut i framtiden.

TRÄDGÅRDSGATAN ANALYS

VÄRDEDRIVEN STADSUTVECKLING Sociala värden	ANALYS • Kvaliteter och värden • Utmaningar • Knäckfrågor	MÅLBILD • Den korta versionen av det vi vill uppnå • Platsspecifik • Hållbar över tid	STRATEGISKA LÖSNINGAR • Delprojekt/lösningar som kräver extra fokus för att nå målbilden	Målgrupp och Rättighets-område
HÄLSA **Funktionsblandning** **Gröna miljöer**	+ Stor andel kommersiell service. + Närhet till arbete/kontor och bostäder. - Tomma lokaler. + Trädallé på gatan och närhet till park.	• Ökad blandning av funktioner och fler gröna miljöer.	• Pop-up-lokaler för konst, utbildning och mat. • **Restaurang i befintlig lokal.** • Pop-up-park och lekmiljö. • Växthus med sittplatser och grönska.	
TRYGGHET **Stadsliv** **Platser**	+ Öppna bottenvåningar och entréer mot gata. - Inga entréer längs kv Hjorten. - Avsaknad av gemensamhetslokal. - Gatan upplevs mörk och otrygg vissa tider. + Närhet till Guldtorget och Stadsparken.	• Fler kostnadsfria mötesplatser och nya typer av verksamheter.	• Pop-up-lokal som fyller tomma lokaler. • Pop-up-kafé (cykel). • Kreativ lokal för olika aktörer ex fritidsgårdar. • Ny plats med en scen i norra delen. • Belysning i träden.	
GEMENSKAP/TILLIT **Skala och omfattning** **Bostadsgård/plats/gata**	+ Låg bebyggelseskala och mindre enheter. - Bostadsgård på tak. - Lite plats för vistelse på gatan. + Solbelyst gata och god ljudmiljö.	• Öka vistelse-värden på gatan och skapa mötesplatser för olika människor.	• Uppdelade miljöer och mindre rum på gatan. • **Plats för uteserveringar på solbelyst del av gatan.** • Sittgradäng under träden.	
JÄMSTÄLLDHET **Mobilitet** **Tillgänglighet**	+ Närhet stadsbuss. + Närhet till parkeringshus. - Gatan används för cykelparkering och som angöringsgata till torget. + Hög andel arbetsplatser.	• Fokus på människor i olika åldrar och stärka möjligheter för gång- och cykeltrafik.	• Skapa en gångfartsgata (nyttotrafik tillåten). • **Effektivisera och flytta delar cykelparkeringen.** • **Cykelpool.**	
JÄMLIKHET **Bostäder** **Fritid och kultur**	+ Hög andel bostäder i kvarteret. - Hög andel hyresrätter. - Ingen plats för lek och rörelse. - Ingen kultur och konst.	• Öka möjlighet för lek, rörelse och kultur för människor med olika bakgrund.	• Lekfull miljö för rörelse. • Multifunktionell scen för bland annat kultur. • Konstutställning utomhus.	
MÅNGFALD **Befolkning/målgrupp** **Platsens identitet**	+ Kulturhistorisk byggnad i kv Hjorten. + Del av centralt stråk i staden. - Gatan har avsaknad av tydlig identitet.	• Öka andelen människor med olika åldrar på platsen och stärka platsens identitet.	• Fokus på målgruppen ungdomar, äldre och kvinnor. • Belysa fasaden på kv Hjorten. • Gemensamhetslokal med inriktning på kultur och utbildning. • **Inriktning på kultur och kreativa näringar.**	
INKLUDERING **Ekonomi** **Dialog och lokal samverkan**	+ BID-samverkan. + Enkät BID.* + Vandring Purple Flag.**	• Lokal samverkan mellan olika aktörer kring prototyp för social hållbarhet på Society Expo 2026.	• Dialog om trygghet/trygghetsmätning på SE26. • Prototyp för social hållbarhet på SE 26. • Aktiviteter på SE26. • Medborgardialog om utfall av prototyp på SE26.	

*BID står för Business Improvement District. Det är ett geografiskt avgränsat område där fastighetsägare och/eller verksamheter samarbetar för att utveckla och förbättra området, ofta genom gemensam finansiering och samordnade insatser som ökad trygghet, renhållning, marknadsföring eller platsutveckling.

**Purple Flag är en internationell certifiering som ges till stadsdelar med ett attraktivt, tryggt och välfungerande kvälls- och nattliv.

Fokusområden

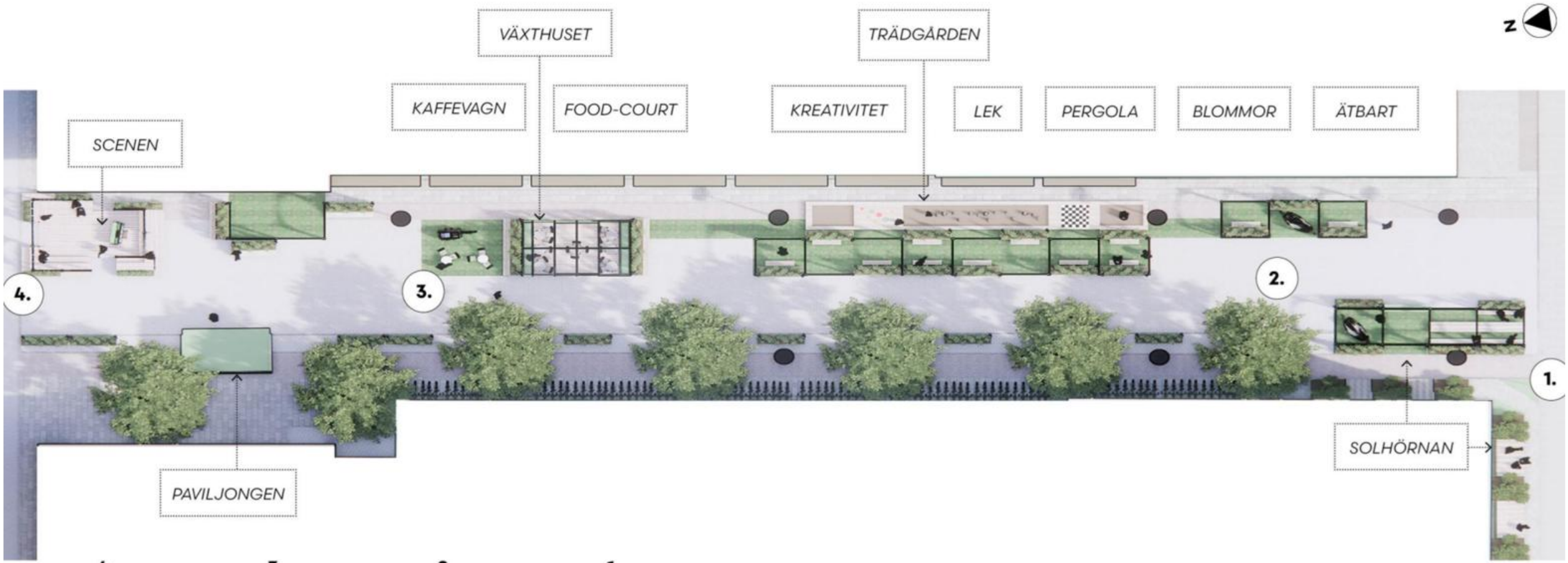
Fetstilt Lösningar på lång sikt

TRÄDGÅRDSGATAN MÅLBILD

"Trädgårdsgatan är en grön och livfull mötesplats med fokus på kultur, fritid och hälsa. Här kan människor i alla åldrar mötas och trivas,

Situationsplan – Prototyp Trädgårdsgatan

4. 3. 2. 1.

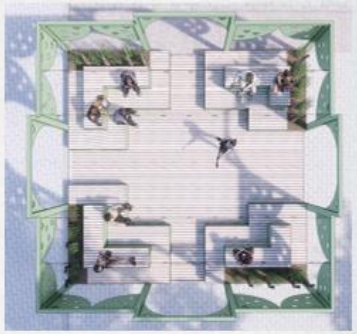
Skellefteå kommun · ARCTIC DESIGN CENTER · Medfinansieras av Europeiska unionen · TENGBOM

Trädgårdarna

KULTUR-TRÄDGÅRDEN

aviljongen

Scenen

AKTIVITETS-TRÄDGÅRDEN

Växthus och cafévagn

OL-TRÄDGÅRDEN

Solbäddarna

Lunchpergolan

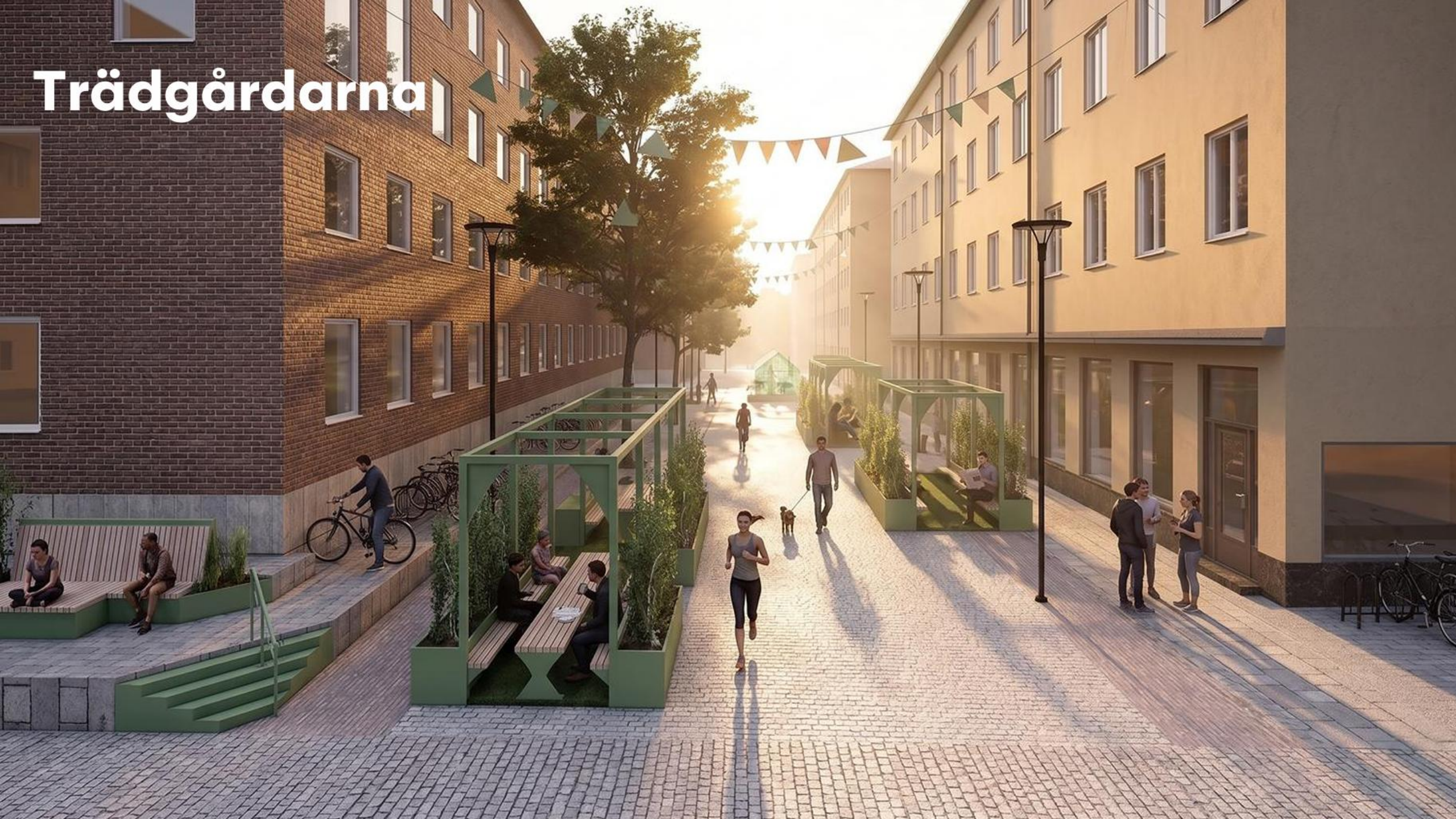

Vilsamma pergolan

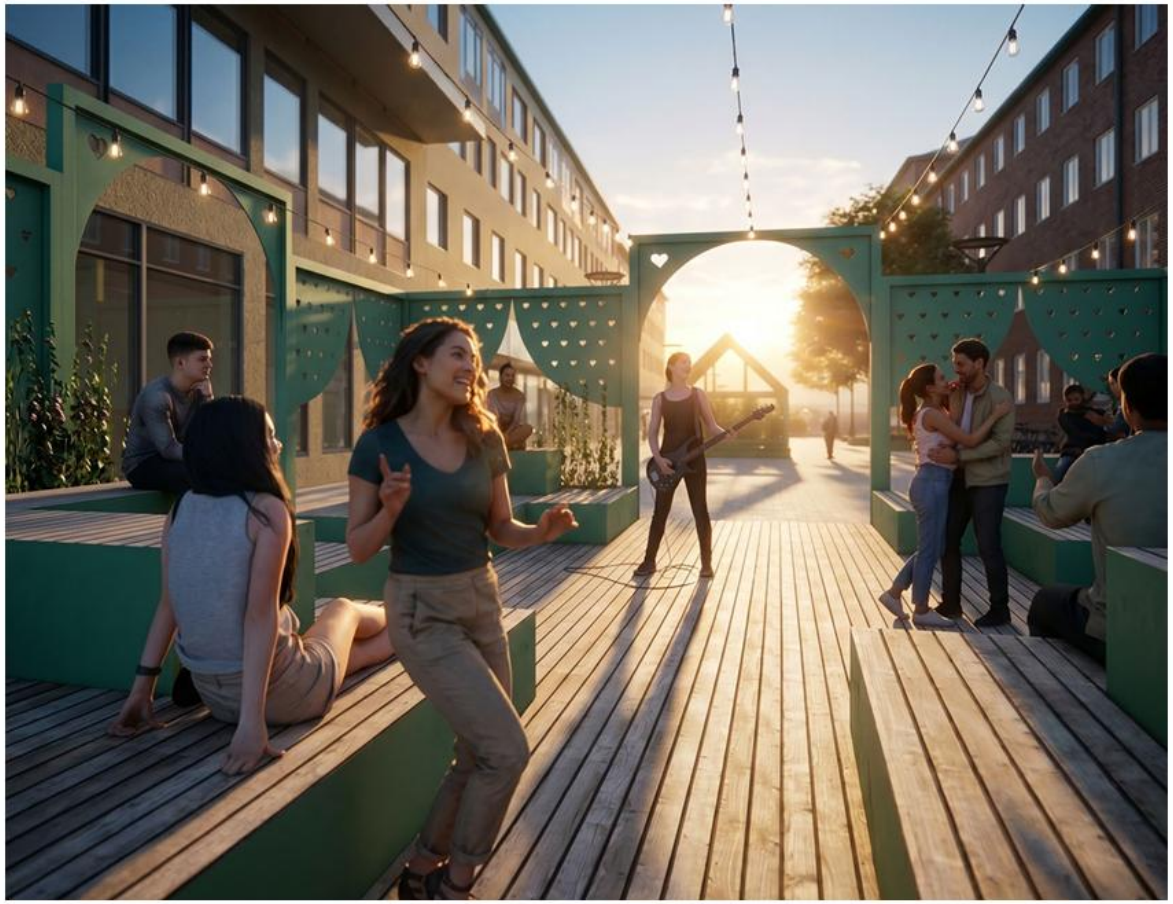
Lekfulla pergolan

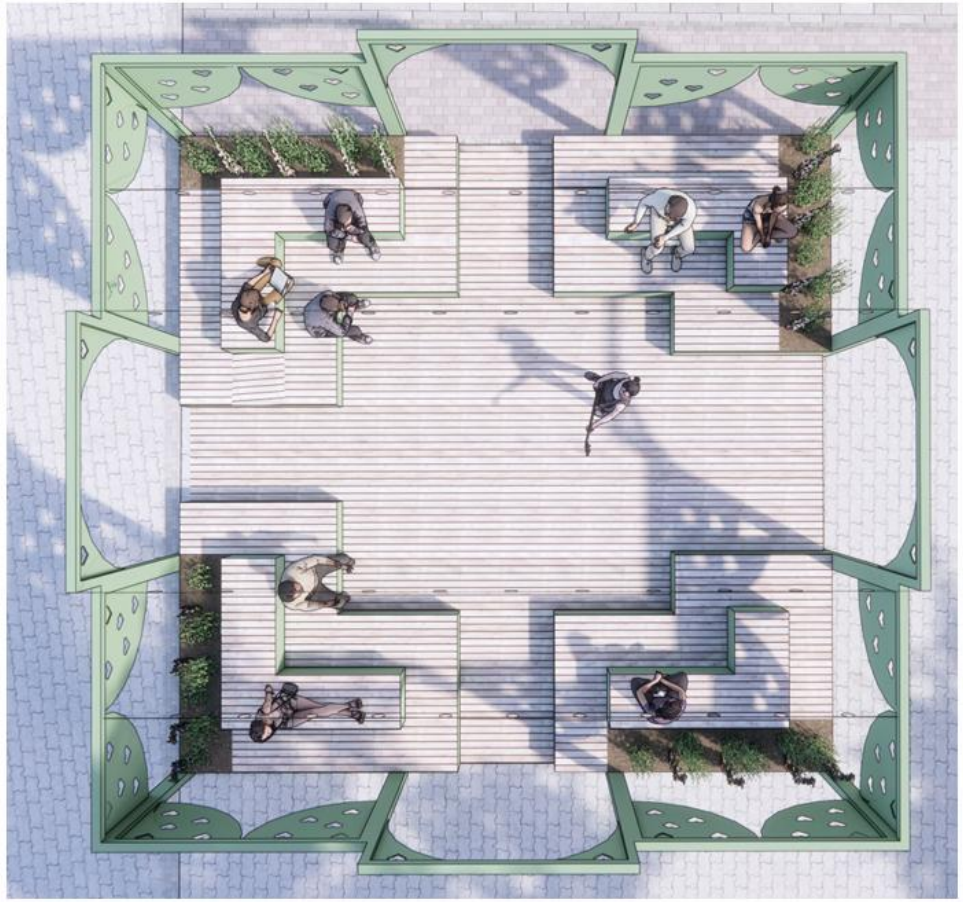
Trädgårdarna

Scenen

KULTURTRÄDGÅRDEN
Sociala värden: **Mångfald**
Målgrupper: **Ungdomar**
Livsområden: **Kultur och fritid**

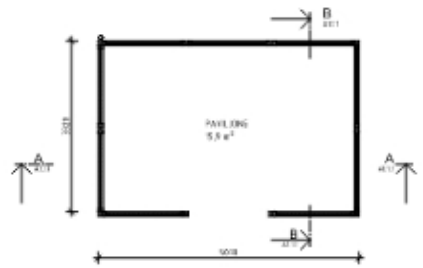

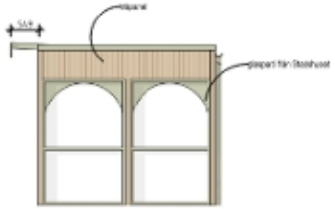

SOCIETY EXPO SKELLEFTEÅ SWEDEN 2026
Skellefteå kommun
ARCTIC DESIGN CENTER
Medfinansieras av Europeiska unionen
TENGBOM

Paviljongen

KULTURTRÄDGÅRDEN
Sociala värden: **Mångfald**
Målgrupper: **Ungdomar**
Livsområden: **Kultur och fritid**

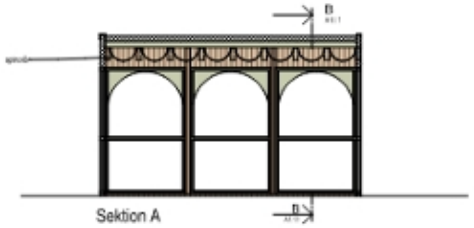

Fasad mot norr

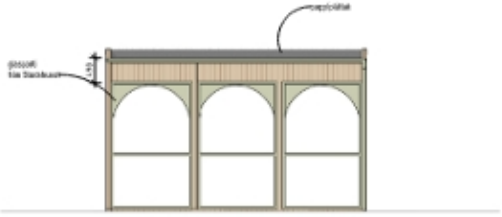
Fasad mot öster

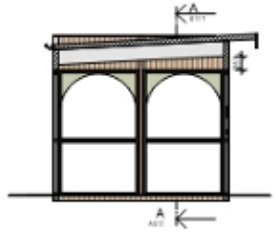
Sektion A

Fasad mot söder

Fasad mot väster

Sektion B

Vy från sydöst

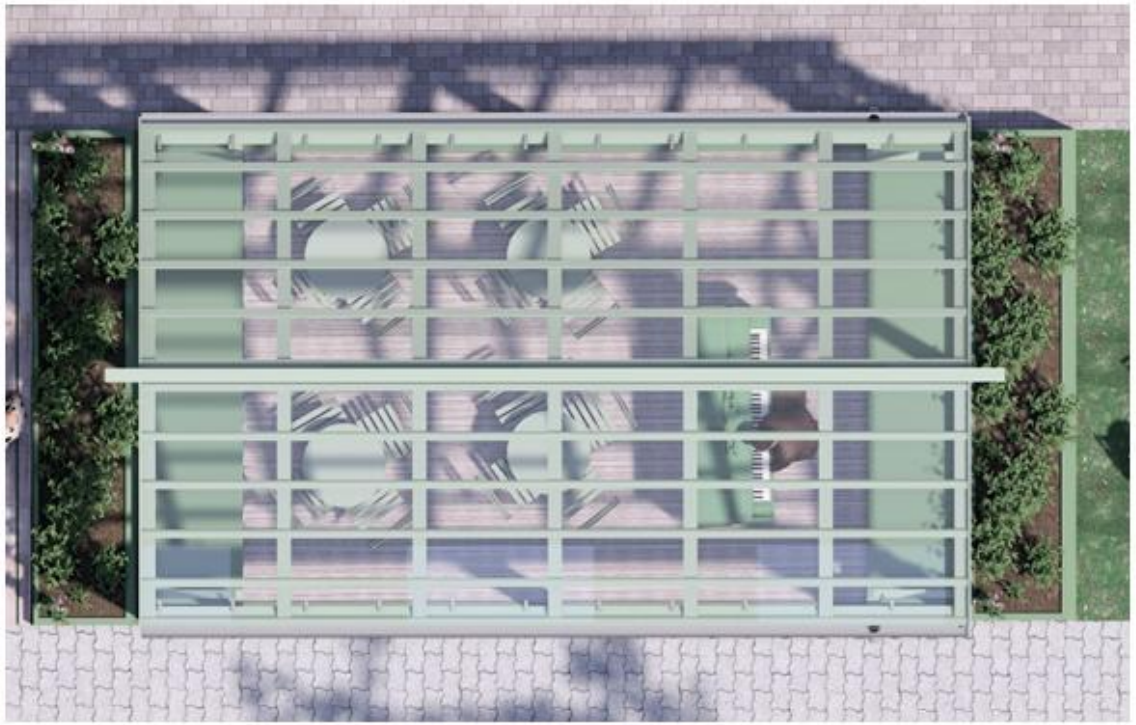
Vy från nordväst

SOCIETY EXPO SKELLEFTEÅ DAKOTA 2026
Skellefteå kommun
ARCTIC DESIGN CENTER
Medfinansieras av Europeiska unionen
TENGBOM

Växthuset

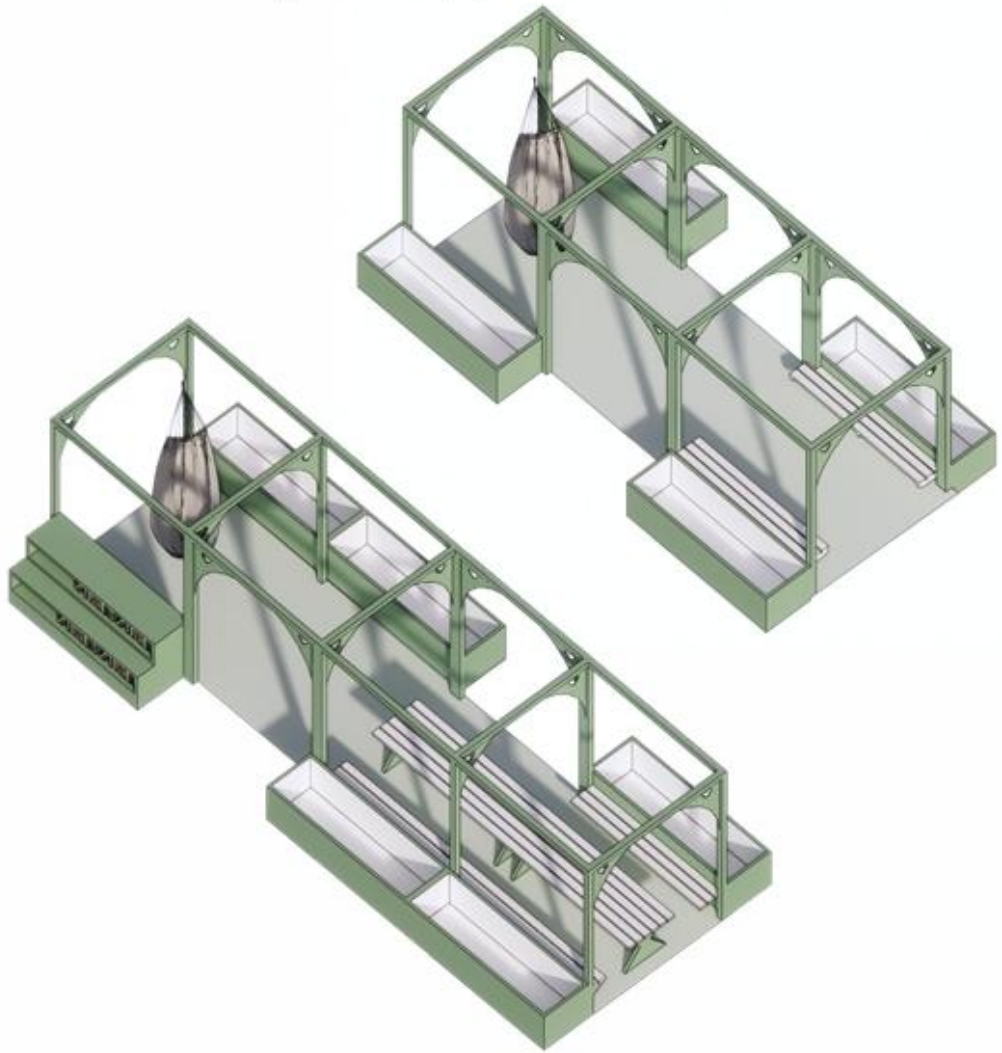
AKTIVITETSTRÄDGÅRDEN
Sociala värden: **Trygghet**
Målgrupper: **Socioekonomi** (kostnadsfritt)
Livsområden: **Hälsa och välmående**

SOCIETY EXPO SKELLEFTEÅ SWEDEN 2026
Skellefteå kommun
ARCTIC DESIGN CENTER
Medfinansieras av Europeiska unionen
TENGBOM

Vilsamma pergolan och lunchpergolan

SOLTRÄDGÅRDEN
Sociala värden: **Gemenskap** (äldre)
Målgrupper: **Socioekonomi** (kostnadsfritt)
Livsområden: **Hälsa och välmående**

Gemenskap kring långbordet

Lugn och ro i hängmattan

SOCIETY EXPO Skellefteå kommun ARCTIC DESIGN CENTER Medfinansieras av Europeiska unionen TENGBOM

Solbäddarna

SOLTRÄDGÅRDEN
Sociala värden: **Gemenskap** (äldre)
Målgrupper: **Socioekonomi** (kostnadsfritt)
Livsområden: **Hälsa och välmående**

Grönska och sittplatser i solläge

Olika typer av sittplatser

SOCIETY EXPO
Skellefteå kommun
ARCTIC DESIGN CENTER
Medfinansieras av Europeiska unionen
TENGBOM

LÄRDOMAR FRÅN PILOTPROJEKTEN

Prioriteringar, lokala anpassningar och samverkan

Social hållbarhet kräver tidiga och tydliga vägval

Materialet visar att sociala värden inte uppstår som en effekt av byggande utan behöver:

- Vara uttalade mål redan i analys- och målbildsfasen.
- Följas upp med konkreta strategier och fysiska lösningar. Värdedriven stadsutveckling (analys - målbild - strategier - lösningar) fungerar som ett effektivt ramverk för detta.

Den byggda miljön påverkar trygghet, hälsa och jämlikhet direkt

Båda pilotområdena visar tydligt att:

- Slutna bottenvåningar, mörka stråk, stora parkeringsytor och brist på stadsliv skapar otrygghet.
- Grönska, aktivitet, belysning, närvaro av människor och funktionsblandning ökar trygghet och välmående.
- Kostnadsfria och tillgängliga platser är avgörande för jämlikhet särskilt för barn, unga, äldre och socioekonomiskt utsatta grupper.

Olika platser kräver olika sociala prioriteringar

Materialet visar vikten av platsspecifika mål:

- Trädgårdsgatan - Stor potential vad gäller i kultur, stadsliv och identitet samt behov av fler bostäder, tryggare kvällsmiljöer och ungdomsplatser.
- Morö Backe centrum - Gröna kvaliteter, barnperspektiv och samhällsservice samt stora utmaningar kring trygghet, segregation, låg servicegrad och socioekonomisk utsatthet.

Samverkan och prototyper ger snabbare lärande

Arbetet med dialog, BID-samverkan, Purple Flag, workshops och Society Expo-prototyper visar att:

- Samverkan mellan kommun, fastighetsägare, civilsamhälle och medborgare är avgörande.
- Tillfälliga lösningar (prototyper, pop-ups) är effektiva verktyg för att testa, utvärdera och justera innan permanenta beslut tas.

Social hållbarhet stärker även ekonomi och attraktivitet

Strategin visar tydligt sambandet mellan:

- Trivsel, trygghet och låg omflyttning.
- Minskat slitage, stabilare förvaltning och högre fastighetsvärden.
- Kommunal resurseffektivitet och långsiktig välfärd.
- Social hållbarhet är inte en kostnad utan en investering.

Hur upplever Skellefteåborna Trädgårdsgatan?

Resultat av enkätundersökningar, maj-augusti 2026

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

Bakgrund och syfte

- Sommaren 2026 testades hur social hållbarhet kan omsättas i stadsmiljö på Trädgårdsgatan i centrala Skellefteå.
- Genom en tillfällig prototyp med grönska, sittplatser och ytor för kultur, aktivitet och vila prövades nya sätt att använda gaturummet.
- Syftet var att skapa kunskap om hur platsen kan utvecklas till en mer attraktiv och socialt hållbar mötesplats. För att undersöka prototypens effekt mättes människors upplevelse av Trädgårdsgatan både före och efter att prototypen placerades ut.
- Prototypen bestod av tre delar – Kulturträdgården, Aktivitetsträdgården och Solträdgården – med olika möjligheter till vistelse, aktivitet och sociala möten.
- För att kunna mäta resultatet genomfördes en enkätundersökning på platsen före och efter att prototypen placerats ut. Resultatet sammanfattas i den här presentationen.

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

Om undersökningen

- Digitala kontoret i Skellefteå kommun ansvarade för metod och genomförande av enkätundersökningarna.
- Den första undersökningen genomfördes 8–27 maj 2026, innan prototypen placerades ut på gatan.
- Den andra undersökningen genomfördes 28 maj–25 augusti 2026, efter att prototypen placerats ut.
- Totalt samlades 739 svar in: 314 svar i den första undersökningen och 425 svar i den andra.
- Vissa personer har svarat på båda undersökningarna. Det går dock inte att avgöra hur många då responderna hade möjlighet att delta anonymt.
- Enkäterna innehöll sju identiska frågor för att resultaten före och efter skulle kunna jämföras.
- Resultatet som presenteras i den här presentationen har analyserats och sammanställts med stöd av AI. Materialet kan vid behov analyseras och brytas ner ytterligare med andra metoder.

Foto: Josefin Nilsson, Skellefteå kommun

Metodik

- Enkätundersökningarna genomfördes i det digitala enkätverktyget Panelista.
- Respondenter kunde nå enkäterna genom att skanna QR-koder på affischer och flyers längs Trädgårdsgatan.
- Länkar till båda undersökningarna publicerades också i två separata inlägg på Skellefteå kommuns Facebook-konto.
- Respondenterna kunde välja att svara anonymt eller ange sin mejladress. De som svarade på den första undersökningen och lämnade sin mejladress fick ett uppföljande mejl med länk till den andra undersökningen.
- Bland dem som svarade på den första undersökningen lottades ett sommarpaket med profilprodukter ut.

Foto: Josefin Nilsson, Skellefteå kommun

Åldersfördelning *

Ålder	Antal	Andel
0–17 år	17	2,3 %
18–29 år	53	7,2 %
30–49 år	180	24,4 %
50–59 år	223	30,2 %
60–74 år	221	29,9 %
75 år eller äldre	45	6,1 %
Totalt	**739**	**100 %**

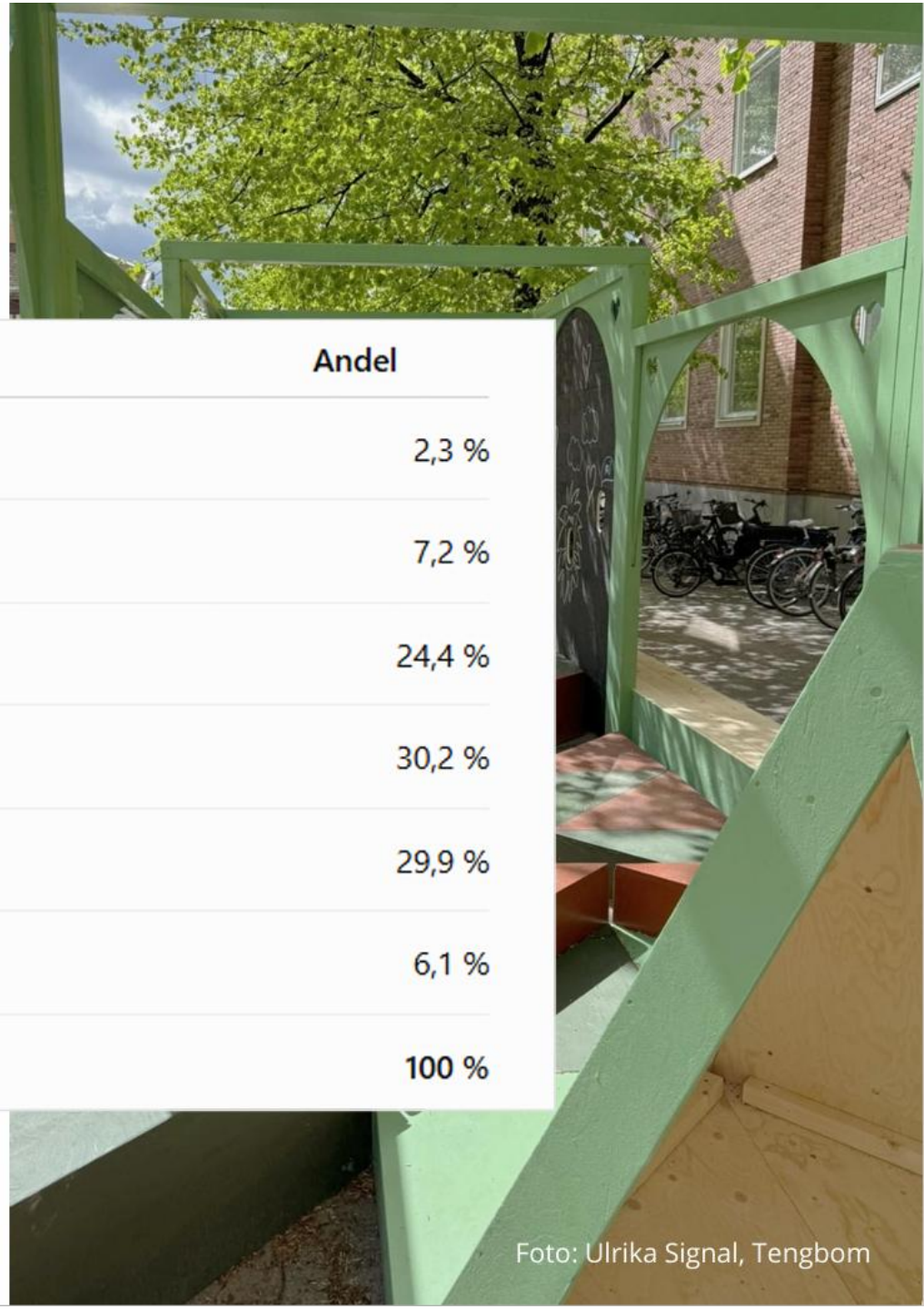

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

* Totalt för båda undersökningarna

Geografisk hemvist *

Geografisk hemvist	Antal	Andel
I centrala Skellefteå	213	28,8 %
I Skellefteå tätort, men inte i centrum	323	43,7 %
I en mindre ort eller på landsbygden i Skellefteå kommun	165	22,3 %
Utanför Skellefteå kommun	35	4,7 %
Vill inte uppge	3	0,4 %
Totalt	**739**	**100 %**

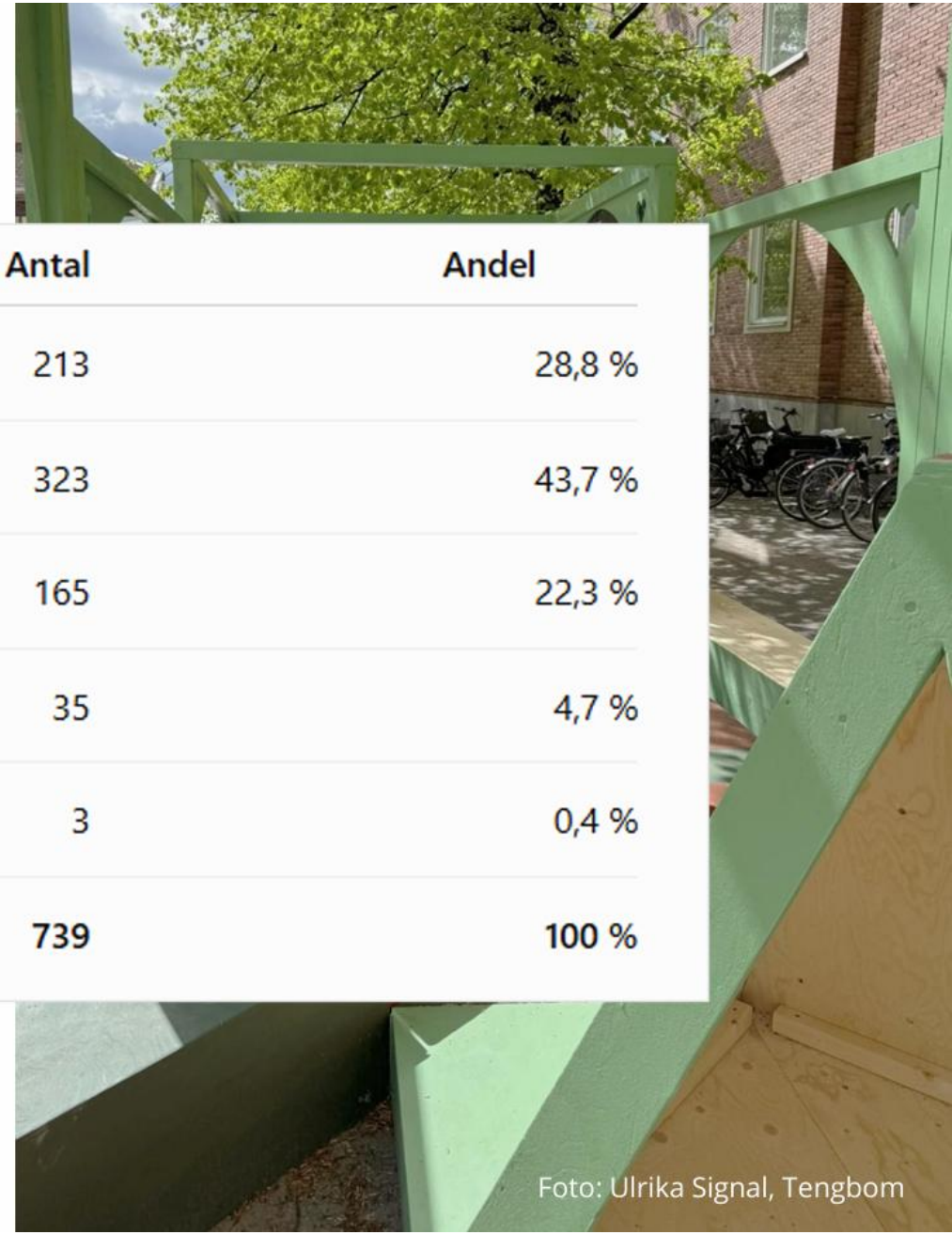

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

* Totalt för båda undersökningarna

Hur upplever du Trädgårdsgatan?

Genomsnittligt betyg mellan 0-10

Upplevelse av platsen

- Upplevelsen av Trädgårdsgatan förbättrades kraftigt; från 4,1 till 9,1 av 10.
- Före prototypen beskrevs gatan främst som grå, tråkig, kal och anonym. Många upplevde den som en transportsträcka eller bortglömd bakgata, snarare än en plats att stanna på.
- Efter prototypen beskrevs gatan i stället som grön, levande, mysig och inbjudande. Platsen upplevdes också som mer social, trivsam och trygg, med en tydligare känsla av mötesplats och vistelsemiljö.
- Sammantaget visar svaren på en tydlig förflyttning från genomfartsplats till attraktiv mötesplats.

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

Hur mycket är Trädgårdsgatan en plats där du vill stanna upp och vara en stund?

Genomsnittligt betyg mellan 0-10

Från genomfart till vistelseplats

- Viljan att stanna upp på Trädgårdsgatan ökade tydligt – från 2,5 till 8,5 av 10.
- Före prototypen upplevdes gatan främst som en plats att passera, snarare än att vistas på.
- Efter prototypen beskrivs gatan som inbjudande, mysig, lugn och ombonad.
- Fler sittplatser, grönska, pergolor och skydd mot väder gör att människor stannar för att fika, äta lunch, vila och umgås.
- Flera beskriver att de tidigare aldrig stannade på platsen men nu gärna gör det. Sammantaget har Trädgårdsgatan gått från att främst vara en passage till en plats där människor vill stanna kvar och vistas en stund.

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

Hur trygg känner du dig på Trädgårdsgatan?

Genomsnittligt betyg mellan 0-10

Från trygg till mycket trygg

- Den upplevda tryggheten ökade från 6,3 till 8,8 av 10.
- Redan före prototypen upplevdes Trädgårdsgatan som relativt trygg dagtid, men mer osäker kvälls- och nattetid.
- Otryggheten före prototypen kopplades främst till mörker, ödslighet och biltrafik.
- Efter prototypen beskrivs gatan oftare som öppen, välkomnande och trygg, med mer folk i rörelse.
- Samtidigt finns fortfarande en skillnad mellan dagtid och kvällstid, där vissa efterfrågar bättre belysning och mindre biltrafik. Sammantaget har trygghetskänslan ökat tydligt efter förändringen av platsen.

Många ville utveckla gatan

Båda enkätundersökningarna avslutades med en öppen fråga där responderna fick svara på om det fanns något på Trädgårdsgatan som hen ville behålla eller utveckla.

Före prototypen efterfrågades framför allt mer grönska, fler sittplatser och en mer levande och attraktiv miljö.

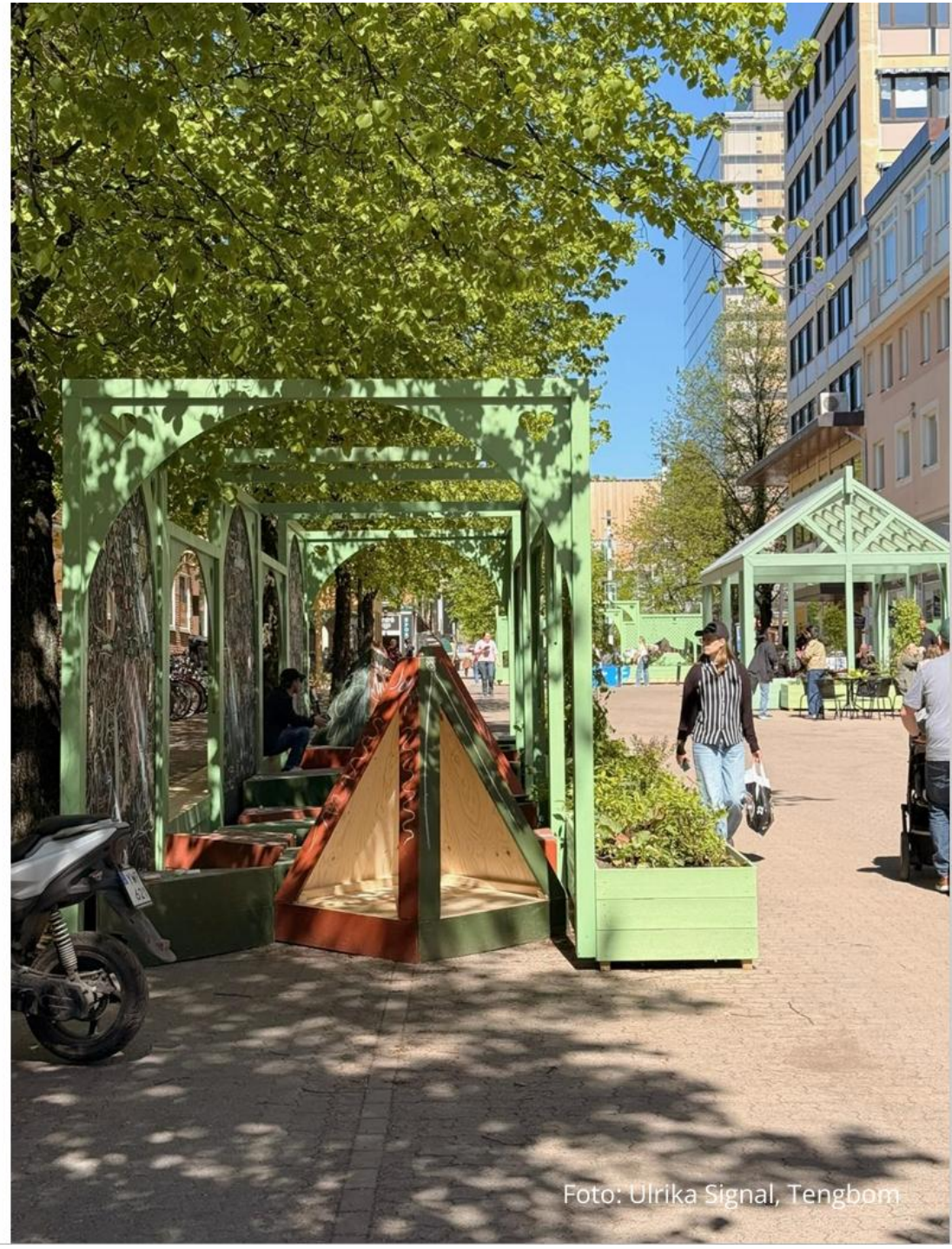
Många ville att Trädgårdsgatan skulle utvecklas från en transportsträcka till en mötesplats där människor vill stanna och umgås.

Foto: Josefin Nilsson, Skellefteå kommun

Vill behålla och utveckla mer!

- I den andra enkätundersökningen, som genomfördes under testperioden, svarar en tydlig majoritet att de vill behålla det som tillförts, framför allt grönska, sittplatser, pergolor, hängmattor och aktiviteter.
- Många vill också utveckla konceptet vidare med ännu mer grönska, fler sittplatser och mer liv och rörelse.
- Caféer, glasskiosk, uteserveringar, evenemang och aktiviteter återkommer som önskemål både före och efter.
- Svaren pekar sammantaget mot en önskan om en mer permanent eller återkommande mötesplats som är levande under större delar av året.

Foto: Ulrika Signal, Tengbom

Resultat:
Prototypen gav tydliga effekter

- Syftet med testet var att undersöka om och hur Trädgårdsgatan kan utvecklas till en attraktiv och socialt hållbar mötesplats i centrala Skellefteå.
- Resultaten visar en tydlig positiv förändring efter att prototypen placerades ut. Upplevelsen av gatan ökade från 4,1 till 9,1 av 10, viljan att stanna från 2,5 till 8,5 och tryggheten från 6,3 till 8,8.
- Före testet beskrevs Trädgårdsgatan främst som grå, anonym och en transportsträcka. Efteråt upplevdes den som grönare, mer levande, inbjudande och social.
- Grönska, sittplatser, bilfrihet och aktiviteter verkar ha bidragit till att fler vill stanna, vistas och mötas på platsen.
- Mycket av det som efterfrågades före testet blev också sådant som respondenterna efteråt ville behålla och utveckla vidare.
- Sammantaget tyder resultaten på att relativt enkla förändringar i gaturummet kan stärka sociala värden och förändra hur en central plats används och upplevs.

Foto: Ulrika Signal, Tengbom